

[Forside \(/\)](#) / [Planteavl \(/planteavl/\)](#) /

[Fremtidens skadedyr: Nyt projekt skal sikre økologiske afgrøder \(/planteavl/fremtidens-skadedyr-nyt-projekt-skal-sikre-oekologiske-afgroeder/\)](#)

Udgivet 11.03.2026

Fremtidens skadedyr: nye undersøgelser skal sikre økologiske afgrøder

Klimaforandringerne og især de højere temperaturer gør, at skadedyr, der ikke tidligere har været kendt i Danmark, pludselig udgør en udfordring. Derfor er det nødvendigt med nye dyrkningsstrategier for vårhvede og hestebønner.

Af Linda Rosager Duve

Bygfluen og hestebønnebillens larve er eksempler på skadedyr, der er kommet til Danmark i de seneste år, og som nu udgør en alvorlig trussel for økologisk vårhvede og hestebønner. Angreb af bygfluen i vårhvede kan føre til op mod 40 % udbyttetab, og hestebønnebillens larve gnaver huller i hestebønnerne, og skader derved kvaliteten af hestebønnerne. Særligt hvis bønnerne skal bruges til konsum er kvaliteten afgørende. Her kan det være op til 20 % af bønnerne, der skal sorteres fra, fordi de har huller.

Derfor undersøger Innovationscenter for Økologisk Landbrug, hvad der påvirker angrebsgraden i vårhvede og hestebønner, og hvad du som landmand kan gøre for at reducere eller forebygge et angreb. Målet er at nå frem til 2-4 dyrkningstiltag, der kan reducere angrebene fra bygfluen i vårbyg og hestebønnebillens larve i hestebønner, så skaderne forhåbentlig stort set kan undgås.

Dyrkningsfaktorer der f.eks. kan vise sig at have en effekt:

- Samdyrkning
- Såtidspunkt
- Afstand til de sidste års hestebønneemark
- Dyrkning af en sort, der angribes mindre
- Dyrkning af afgrøden på en mark omringet af læhegn med mange nyttedyr

Landsdækkende monitoring igen i 2026

Angrebsgraden af bygfluen og hestebønnebillens larve monitoreres i forhold til forskellige sorter af vårhvede og hestebønner, markernes placering og såtidspunkt er monitoreret i et landsdækkende forsøg i 7 år, for at afdække, hvilke faktorer, der har størst potentiale i forhold til at reducere angrebene.

Monitoringen fortsætter i 2026, og registreringerne finder sted hele vækstsæsonen fra april og frem til høst. Ved høst laves der desuden en samlet opgørelse over angrebsgraden. Forsøgene er placeret forskellige steder i landet for at dække forskellige jord-, klima- og vejrforhold.

Vinterhestebønmarker angribes potentielt mindre af hestebønnebillens larve end traditionelle hestebønmarker. Det skyldes, at afgrøden er så tidlig, at det potentielt forhindrer angreb. Derfor medtages 5 vinterhestebønmarker i monitoringen i år.

Dyrkningstiltag til forebyggelse af angreb afprøves i 6 forsøg

Samdyrkning af hestebønner med vikke har i forsøg i England vist sig at have en forebyggende effekt på angreb fra hestebønnebillens larve. Det skyldes, at vikken modner lidt før hestebønnerne, hvilket får hestebønnebillen til at lægge nogle af sine æg i vikken i stedet. Hestebønner til konsum er en højværdi afgrøde, og derfor er det vigtigere at beskytte hestebønnerne fra angreb end vikken.

Samdyrkning af hestebønne med henholdsvis vikke, ærter og havre afprøves derfor i 3 forsøg i 2026 og 2027, for at se om det har en forebyggende effekt. Vikke dyrkes også i en bræmme rundt om en hestebønneemark for at se, om det kan fungere som et slags værn mod hestebønnebillens larver.

Bygfluen angriber, udover vårhvede, også triticales og vårbyg. Derfor afprøver vi i 2026 og 2027 om samdyrkning af vårhvede med henholdsvis triticales, lupin og ært har en forebyggende effekt på angreb af vårhveden, som er en højværdi afgrøde, når den dyrkes til brødhvede. Som med hestebønnerne afprøver vi også om en bræmme af triticales rundt om vårhveden kan fungere som et slags værn mod bygfluens angreb.

Klar til fremtidens landbrug

Nye skadedyr kan potentielt sprede sig til Danmark som følge af endnu varmere vejr. Derfor er næste fase at udvikle handlingsplaner, der forbereder dig som landmand på fremtidens skadedyr. Handlingsplanerne udarbejdes i samarbejde med eksperter fra Tyskland, Holland og England. Gennem markvandring og andre indsatser vil vi formidle konkrete anbefalinger og metoder, så du er forberedt, når skadedyrene kommer.

Ved at være på forkant med klimaforandringernes konsekvenser kan vi sikre, at landbruget fortsat kan producere afgrøder af høj kvalitet og opretholde en rentabel drift.

Planteafgiftsfonden

Måske er du også interesseret i

17.12.2025

Nyttedyr i økologisk landbrug

Nyttedyr kan reducere skadedyrspopulationen i dine marker betydeligt, hvis du er ...

06.03.2026

Økologisk vinterraps - dyrkningsvejledning

Sådan dyrker du økologisk vinterraps.

26.02.2026

Når du bruger egen udsæd i økologisk produktion

Husk at få testet for udsædsbårne sygdomme og spireevne samt have fokus p...

26.02.2026

Økologisk vårhvede - dyrkningsvejledning

Sådan dyrker du økologisk vårhvede.

26.02.2026

Vårbyg - økologisk dyrkningsvejledning

Sådan dyrker du økologisk vårbyg.

26.02.2026

Økologisk havre - dyrkningsvejledning

Sådan dyrker du økologisk havre.

12.02.2026

Regler for tilskud til skovlandbrug

Skovlandbrug som dyrkning af træer og/eller buske i kombination med...

17.02.2026

Økologisk rajgræs til frø - dyrkningsvejledning

Sådan dyrker du økologisk rajgræs til frø

17.02.2026

Forebyggelse af havrecystenematoder

Havrecystenematoder og de forebyggende indsatser imod dem bør have særlig...

17.02.2026

Økologisk heterogent materiale – en ny type såsæd

Siden 1. januar 2022 har det været tilladt at markedsføre økologisk heterogent materi...

06.03.2026

Vurder overvintringen af din økologiske vinterraps

Sådan vurderer du overvintring af økologisk vinterraps

08.02.2026

Smagsdommere og køkkenprofessionelle tester smagen af danske, økologiske bælgfrugter

Danske, økologiske bælgfrugter skal have mere plads på vores tallerkner, og...

16.12.2025

Mellemafgrøde af kløver øger udbyttet i vintersæd

Kløver som mellemafgrøde kan være en effektiv løsning på ejendomme med begrænset...

Tilmeld dig vores ugentlige nyhedsbrev

Kontakt

Christoffer Grønne

Specialkonsulent

+45 40 54 10 97

chrg@icoel.dk

Jesper Fog-Petersen

Specialkonsulent

+45 41 90 20 14

jefp@icoel.dk